

Posudek na bakalářskou práci Martina Macháčka „Potřeba filosofického základu v rámci terciálního vzdělávání“

FHS UK, 2015

Bakalářská práce Martina Macháčka nazvaná „Potřeba filosofického základu v rámci terciálního vzdělávání“ se zabývá nutností tzv. „filosofické propedeutiky“ v rámci vysokoškolského vzdělávání. Jakkoliv by se na první pohled mohlo zdát, že Macháček si bere více práce než je schopen splnit, tj. analyzovat tuzemské terciální vzdělávání, vybral si fakultu, na které studuje (FHS UK) a také popsal proměny, které se v oblasti nároků na nutnost filosofického vzdělávacího základu na fakultě odehrály. Macháčková perspektiva je zároveň nesena velmi specifickými předpoklady. Za prvé píše, že se mu vůbec nejedná o výuku dějin filosofie, ale že podstatu filosofické propedeutiky chápe jako „probuzení zájmu o reflexi, v něčem, co je většinou charakterizováno jako údiv (THAUMA)“, protože je přesvědčen o tom, že „bez reflexe a schopnosti problematizování zdánlivě samozřejmých náhledů na svět a bytí, je vzdělání v lepším případě jen memorováním a sumou pracovních postupů“ (str. 2).

Macháček v prvních kapitolách své práce nejprve definuje pojmy, se kterými hodlá pracovat, přičemž, díky zaměření práce, vychází zejména z textů Jana Sokola, Zdeňka Pince a Jana Patočky, reflektuje ale i další myslitele, které lze, alespoň povšechně, zařadit do tradice existenciální filosofie, byť jsem si vědom jistého zjednodušení. Podle Macháčkovy výkladu jednotlivých autorů filosofii je nutno chápat jako probuzení zájmu o otázku existence. Při definici mýtu vychází Macháček zejména ze Sokola, co poněkud chybí, je reflexe této pozice z perspektivy antických filosofických zdrojů, na druhou stranu je ale nutné zohlednit téma práce. Hlavní rozlišení, které se prací vine, a je důsledně zpracováno, je téma difference mezi vědou a filosofií, přičemž je nutné vyzdvihnout zejména Macháčkovu recepci filosofické hermeneutiky či Edmunda Husserla. Stejně tak definici filosofické propedeutiky je věnováno dostatek místa, přičemž Macháček velmi pečlivě referuje o Patočkově charakteristice výchovy. Poněkud však postrádám diferencii Patočkovy pojetí výchovy od literatury zaměřené čistě pedagogicky; práci by se tak dostalo dalšího rozměru.

Druhá část práce je věnována IZV UK a FHS UK, přičemž velmi vyzdvihují fakt, že Macháček pracoval s archivními materiály. Tato část práce je důsledná, referuje i o obecném kontextu terciálního vzdělávání. Závěrečná část práce je věnována rozhovoru se Zdeňkem Pincem, přičemž komentář je důkladný a osvětlující.

Po formální stránce na straně 7 chybí plný odkaz na Descartesa, občas citace nedodrží jednotnou formu. Další výtky míří na zpracování závěru, který by měl být syntetičtější a jaksí se v něm ztrácí problematika, kterou si Macháček vybral v bakalářské práci ke zpracování.

Práci doporučuji k obhajobě s předběžným hodnocením mezi „1“ a „2“.

V Praze dne 10. 9. 2015

Mgr. Martin Charvát